

GUVERNUL ROMÂNIEI

SINTEZA

Raportului de control privind verificările efectuate la Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” - S.A. în legătură cu achiziția, în perioada 2006-2010, a unui număr de 34 rame electrice vechi, fabricate în perioada 1965 - 1975

Corpul de control al primului-ministru a efectuat o acțiune de control la Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” - S.A. (denumită în continuare Societatea Națională „C.F.R. Călători” S.A.) în legătură cu organizarea și funcționarea societății, atribuirea, încheierea și executarea contractelor de achiziție a unui număr de 34 rame electrice „seria 58 tip Z”, vechi, fabricate în perioada 1965 – 1975, finanțate din fonduri de la bugetul statului, prin bugetul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului (în prezent Ministerul Transporturilor).

În perioada în care s-au achiziționat ramele electrice, respectiv perioada 2006 – 2010, funcția de director general al Societății Naționale „C.F.R. Călători” S.A. a fost exercitată de către următoarele persoane:

- ✓ [REDACTED], în perioada 09.03.2005 – 19.01.2009;
- ✓ [REDACTED], în perioada 19.01.2009 - 15.04.2009 și în perioada 09.10.2009 – 14.07.2011;
- ✓ [REDACTED], în perioada 15.04.2009 - 09.10.2009.

I. Date generale despre „ramele electrice seria 58 tip Z”

La sfârșitul anului 2012, parcul de mijloace de transport feroviar al Societății Naționale „C.F.R. Călători” S.A. cuprindea, printre altele, și un număr de 34 rame electrice „seria 58 tip Z”, achiziționate în perioada 2006 – 2010 de la societatea [REDACTAT]

Ramele electrice „seria 58 tip Z” reprezintă mijloace de transport feroviar și sunt compuse din 2 sau 3 vagoane, din care un vagon motor cu post de conducere, motiv pentru care mai sunt denumite și „*automotoare*”.

Ramele electrice menționate provin din „modernizarea” unor rame electrice vechi „tip Z”, fabricate în Franța în perioada 1965-1975.

Potrivit datelor transmise Corpului de control al primului-ministru de către Autoritatea Feroviară Română – AFER cu adresa nr. 3020/3097 din data de 02.09.2013, „*în cazul ramelor electrice seria 58, provenite din ramele electrice seria Z 6100 și Z 6300, (...) durata de serviciu este de 35 ani*”. [subl. ns.]

La data intrării în parcul Societății Naționale „C.F.R. Călători” S.A., din cele 34 de rame electrice „seria 58 tip Z” doar 7 aveau o vechime de până la 35 de ani, restul de **27 de rame electrice având o vechime mai mare de 35 de ani.**

Valoarea totală a ramelor electrice achiziționate de către Societatea Națională „C.F.R. Călători” S.A. a fost de 123.884.851 RON, cu TVA.

II. Despre favorizarea societății F [REDACTAT] în obținerea contractelor de furnizare a ramelor electrice

A. În anul 2006, reprezentanții Societății Naționale „C.F.R. Călători” S.A. au inițiat și desfășurat procedura de atribuire „*negociere cu o singură sursă*” în baza prevederilor din *O.U.G nr. 60/2001*, cu modificările și completările ulterioare, prin invocarea, în mod nejustificat, a împrejurării că „*(...) produsele, lucrările sau serviciile pot fi furnizate, executate sau prestate doar de un singur contractant, din motive de natură tehnică*”.

În realitate, în anul 2006, existau mai mulți producători de rame electrice atât pe piața internă, cât și pe piața externă.

Atribuirea contractelor de achiziție a unui număr de 6 rame electrice (1 ramă „prototip” și 5 rame de serie) s-a realizat cu încălcarea principiilor liberei

concurențe și transparenței prevăzute la art. 2 lit. a) și c) din *O.U.G. nr. 60/2001*, cu modificările și completările ulterioare.

În caietul de sarcini nr. 736/2006 care a stat la baza organizării și desfășurării procedurii de atribuire „*negociere cu o singură sursă*” a fost menționată specificația tehnică „*rame electrice Z 6100*” care indica o anumită sursă sau un anumit producător, ceea ce era interzis, în mod expres, de dispozițiile legale în vigoare.

Indicarea în mod expres a tipului de rame electrice ce urmau a fi achiziționate, respectiv „Z 6100”, în condițiile în care tipul respectiv era fabricat de un anumit producător, coroborată cu împrejurarea că societatea [REDACTAT] achiziționase rame electrice seria Z 6100 anterior organizării și desfășurării procedurii de atribuire, reprezintă o favorizare a operatorului economic [REDACTAT] în obținerea contractelor de furnizare a ramelor electrice.

B. În anul 2006, reprezentanții Societății Naționale „C.F.R. Călători” S.A. au inițiat și desfășurat procedura de atribuire „*negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare*” în temeiul dispozițiilor *O.U.G. nr. 34/2006*, cu modificările și completările ulterioare, privind achiziția unui număr de 14 rame electrice.

Pentru aplicarea acestei proceduri în „*Nota justificativă nr. 59/654/20.11.2006 privind selectarea procedurii de achiziție „negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare pentru furnizarea «ramă electrică de medie distanță adaptată pentru circulația pe CFR», finalizată cu încheierea «acord-cadru» cu durata de 2 ani*” s-a invocat împrejurarea necorespunzătoare adevărului conform căreia „[REDACTAT] [REDACTAT] [REDACTAT] este **singurul furnizor feroviar autorizat AFER pentru furnizarea acestor tipuri de rame, fapt confirmat și prin adresa AFER nr. 5110/4562/19.06.2006**”. [subl. ns.]

În realitate, **societatea [REDACTAT] nu a deținut autorizație de furnizor feroviar pentru furnizarea către Societatea Națională „C.F.R. Călători” S.A. a produsului feroviar „ramă electrică”, autorizația referindu-se, în mod explicit, la „serviciul feroviar critic: reparație tip RG”.**

Din conținutul *Certificatului de omologare tehnică feroviară seria OT nr. 133/2006*, eliberat la data de 29.05.2006 de către Autoritatea Feroviară Română - AFER, rezultă faptul că **societatea REMARUL 16 FEBRUARIE S.A. nu avea dreptul să furnizeze rame electrice, ci doar să presteze servicii de**

reparații pentru rame electrice deținute deja în patrimoniu de către Societatea Națională „C.F.R. Călători” S.A.

În legătură cu acest aspect, Autoritatea Feroviară Română – AFER a comunicat Corpului de control al primului-ministru, cu adresa nr. 3120/5902/27.09.2013, următoarele:

„Autorizația de furnizor feroviar seria AF nr. 2980/25.04.2006 nu îi oferă dreptul operatorului economic S [REDACTED] să fabrice material rulant nou. (...) Ramele electrice seria 58 nu au fost fabricate de [REDACTED], ci au fost modernizate cu ocazia reparațiilor de tip RG. (...) ramele electrice din seria 6100, transformate ulterior prin modernizare în seria 58 tip Z, au fost fabricate de firma [REDACTED] în perioada 1965-1975.” [subl. ns.]

Atribuirea contractului de achiziție publică având ca obiect furnizarea de rame electrice s-a realizat cu încălcarea principiului transparenței prevăzut la art. 2 alin. (2) lit. d) din O.U.G. nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare, societatea [REDACTED] fiind, astfel, favorizată în obținerea contractului de furnizare.

III. Despre implicarea în organizarea și desfășurarea procedurilor de atribuire a unui director din cadrul Societății Naționale „C.F.R. Călători” S.A., în timp ce deținea și calitatea de administrator la societatea [REDACTED]

În perioada 21.12.1999 – 08.08.2011, [REDACTED] a ocupat, funcțiile de director adjunct și de director în cadrul Societății Naționale „C.F.R. Călători” S.A., iar în perioada 04.04.2006 – 22.03.2007 acesta a deținut și calitatea de administrator al societății [REDACTED]

În calitate de director al Direcției tracțiune din cadrul Societății Naționale „C.F.R. Călători” S.A., [REDACTED] a întocmit și a semnat mai multe înscrisuri referitoare la achiziția de rame electrice de la societatea [REDACTED], inclusiv acordurile-cadru de furnizare și contractele subsecvente, în timp ce deținea și calitatea de administrator al acestei societăți sau după încetarea mandatului de administrator.

La data de 19.03.2010, [REDACTED] în calitate de director al Direcției tracțiune în cadrul Societății Naționale „C.F.R. Călători” S.A. a semnat

contractul de servicii nr. 62, încheiat cu societatea [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] având ca obiect achiziționarea serviciilor de „*modificare a părții frontale a cabinelor de conducere ale ramelor electrice seria 58*”, cu o valoare de 332.724 RON, cu TVA.

Îndeplinirea de către directorul Direcției tracțiune, [REDACTED] [REDACTED] a unor acte referitoare la achiziția de rame electrice sau servicii de la societatea [REDACTED], în condițiile în care a deținut calitatea de administrator la această societate, poate reprezenta o posibilă situație de conflict de interese.

IV. Despre achiziția de către societatea [REDACTED]

[REDACTED] a ramelor electrice vechi

A. Cu adresa nr. 864926/18.11.2013, Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală de Coordonare Inspecție Fiscală a transmis Corpului de control al primului-ministru Procesul-verbal nr. 154/23.10.2013 privind verificările efectuate la societatea [REDACTED] [REDACTED], din care au rezultat următoarele:

1) Cele 34 de rame electrice „tip Z” au fost achiziționate de către societatea [REDACTED] de la următorii furnizori:

✓ [REDACTED] (devenită ulterior [REDACTED]) – 1 ramă la prețul de 662.058 RON;

✓ [REDACTED] – 13 rame în sumă totală de 5.248.580 RON;

✓ [REDACTED] – 18 rame, la prețul total de 5.823.000 EUR (echivalentul sumei de 21.357.927 RON);

✓ [REDACTED] – 2 rame în sumă totală de 1.423.307 RON.

2) Întrucât ramele electrice achiziționate erau vechi, fiind fabricate în perioada 1965 – 1975, cele 34 rame electrice au fost supuse unor operațiuni de „modernizare”, societatea [REDACTED] înregistrând în evidențele contabile cheltuieli totale în sumă de 95.369.454 RON, fără TVA (inclusiv cheltuielile de achiziție a ramelor).

3) Valoarea totală a ramelor electrice furnizate către Societatea Națională „C.F.R. Călători” S.A. a fost de 123.884.851 RON, cu TVA (104.104.647, fără TVA), sumă ce a fost încasată prin viramente bancare.

În urma furnizării celor 34 de rame electrice către Societatea Națională „C.F.R. Călători” S.A., societatea [REDACTED] a obținut un avantaj patrimonial în sumă de 8.735.193 RON (reprezentând diferența între veniturile totale realizate în sumă de 104.104.647 RON, fără TVA și cheltuielile totale înregistrate în sumă de 95.369.454 RON, fără TVA.)

B. Ramele electrice au fost achiziționate de către furnizorii societății [REDACTED] de la următorii proprietari inițiali:

i) În anul 2006, de la [REDACTED]

[REDACTED] la prețul unitar de 39.000 EUR și de la [REDACTED]

[REDACTED] la prețul unitar de 50.000 EUR.

ii) În perioada 2008 – 2009, de la [REDACTED]

[REDACTED] la prețul unitar de 50.000 EUR.

Din prevederile contractelor încheiate între proprietarii inițiali și cumpărătorii care au furnizat, ulterior, în mod direct sau indirect, ramele electrice către societatea [REDACTED] au rezultat următoarele:

✓ „Ramele electrice periferice de re folosire, de tipul Z 6100” au fost „radiate în primul trimestru 2004”. [subl. ns.]

✓ Pentru unele rame electrice s-a precizat, în mod expres, faptul că sunt „lipsite de orice potențial tehnic”. [subl. ns.]

✓ Cumpărătorii au fost informați cu privire la faptul că, după livrare, ramele trebuie „să facă în mod imperativ obiectul unei proceduri de reînmatriculare”.

V. Despre neîndeplinirea obligației de reînmatriculare a ramelor electrice

În legătură cu ramele electrice achiziționate de către Societatea Națională „C.F.R. Călători” S.A. în perioada 2006 – 2010, cu adresa nr. 3020/3097 din data de 02.09.2013, Autoritatea Feroviară Română – AFER a comunicat Corpului de control al primului-ministru următoarele:

„În conformitate cu prevederile OMTCT nr. 1193/2004, art. 6, **deținătorii de vehicule feroviare pot efectua activități de transport pe căile ferate române numai cu vehicule feroviare înmatriculate și cărora li s-a acordat marcajul unificat de identificare. Înmatricularea și acordarea marcajului unificat de identificare a vehiculelor feroviare se efectuează de către Autoritatea**

Feroviară Română – AFER prin eliberarea certificatului de înmatriculare și a cărții de identitate pentru fiecare vehicul.

(...) la data prezentei niciunul dintre vehiculele feroviare (34 rame electrice seria 58) stipulate în anexa solicitării dvs. nu este înmatriculat de către Autoritatea Feroviară Română – AFER. [subl. ns.]

VI. Despre achiziția de rame electrice vechi, contrar dispozițiilor legale în vigoare conform cărora trebuiau să fie achiziționate „rame electrice noi”

La punctul 25 din Anexa la H.G. nr. 513/2006 privind aprobarea Listei obiectivelor de investiții pentru infrastructura de transport care se vor executa în perioada 2006 – 2008, s-a prevăzut investiția „**Achiziție vagoane de călători noi și de rame electrice noi**”. [subl. ns.]

Prin urmare, în baza dispozițiilor legale fondurile publice alocate de la bugetul statului, prin bugetul Ministerului Transportului, Construcțiilor și Turismului (în prezent Ministerul Transporturilor) pentru investiții în mijloace de transport feroviar realizate în perioada 2006 – 2008, trebuiau să fie utilizate pentru achiziția de rame electrice noi, nu pentru achiziția unor rame electrice vechi, fabricate în perioada 1965 – 1975.

În perioada 2006 - 2010, ulterior intrării în vigoare a actului normativ privind aprobarea listei de investiții în domeniul transporturilor ce urmau a fi finanțate de la bugetul statului, în documentele denumite „*LISTA poziției „Alte cheltuieli de investiții”, defalcată pe categorii de bunuri: dotări independente cu finanțare de la bugetul de stat pe anul...*” reprezentanții Societății Naționale „C.F.R. Călători” S.A. au omis atestarea împrejurării că fondurile publice erau solicitate pentru achiziția de rame electrice vechi, fabricate în perioada 1965 – 1975.

Această omisiune a avut drept scop ascunderea faptului că ramele electrice ce urmau a fi achiziționate și finanțate din fonduri publice nu erau noi, așa cum prevedeau dispozițiile legale, precum și obținerea fondurilor de la bugetul statului, prin bugetul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

VII. Despre interpunerea nejustificată a societății

în furnizarea ramelor electrice

În perioada 2007-2009, societatea [REDACTED] a achiziționat un număr total de 18 rame electrice de la [REDACTED], la prețuri unitare cuprinse între 221.000 EUR și 400.000 EUR.

Potrivit datelor din Procesul-verbal nr. 154/23.10.2013, transmis Corpului de control al primului-ministru de către Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală de Coordonare Inspecție Fiscală, cu adresa nr. 864926/18.11.2013, societatea [REDACTED] a efectuat plăți către [REDACTED] în sumă totală de 6.539.493 EUR (cu 716.493 EUR mai mult decât prețul ramelor electrice achiziționate de la această societate).

Interpunerea societății [REDACTED] între proprietarul inițial și societatea [REDACTED] nu a fost justificată și a avut ca scop crearea unei aparențe de legalitate a plăților efectuate de către societatea [REDACTED]. În cuantum total de 6.539.493 EUR.

Această constatare este întemeiată pe următoarele împrejurări:

✓ „Proprietarul inițial” al ramelor electrice a fost Societatea Națională de Căi Ferate din Franța.

✓ Transportul unor rame electrice achiziționate de la [REDACTED] s-a efectuat direct de la Paris (La Chapelle) către România (Curtici sau Cluj-Napoca).

* * *

Prezentul raport de control nu constituie un act administrativ în sensul *Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004*, cu modificările și completările ulterioare. Raportul de control reprezintă un act de informare a primului-ministru și de sesizare a organelor de urmărire penală competente în legătură cu posibile fapte de natură penală, ca formă de îndeplinire a atribuțiilor prevăzute de lege în sarcina organelor de control.

Potrivit dispozițiilor art. 23 alin. (1) din *Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție*, cu modificările și completările ulterioare, persoanele cu atribuții de control sunt obligate să înștiințeze organul de urmărire penală sau, după caz, organul de constatare a

infracțiunilor, abilitat de lege, cu privire la orice date din care rezultă indicii că s-a efectuat o operațiune sau un act ilicit ce poate atrage răspunderea penală.

Prin urmare, Corpul de control al primului-ministru, ca organ cu atribuții de control, va sesiza organele de urmărire penală, respectiv Direcția Națională Anticorupție, privind operațiunile sau actele ilicite în legătură cu care au rezultat indicii de săvârșire a unor posibile fapte care pot întruni elementele constitutive ale unor infracțiuni, urmând ca organul de urmărire penală sau, după caz, instanța de judecată să hotărască asupra existenței sau inexistenței infracțiunilor și asupra vinovăției.

Verificarea întrunirii tuturor elementelor constitutive ale unor posibile infracțiuni și corecta încadrare juridică a acestora excede competenței unui organ cu atribuții de control al activității entităților publice, așa cum este Corpul de control al primului-ministru.

Prin transmiterea actului de control la Direcția Națională Anticorupție, Corpul de control al primului-ministru și-a îndeplinit obligația legală de a sesiza organul de urmărire penală care, potrivit dispozițiilor art. 288 alin. (1) din *Codul de procedură penală*, adoptat prin *Legea nr. 135/2010*, cu modificările și completările ulterioare, „este sesizat (...) prin actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege”.

* * *

În vederea valorificării constatărilor și concluziilor menționate în *Raportul de control privind verificările efectuate la Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” - S.A. în legătură cu achiziția, în perioada 2006 - 2010, a unui număr de 34 rame electrice vechi, fabricate în perioada 1965 – 1975*, acesta va fi transmis la:

- 1. Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” - S.A.**
- 2. Autoritatea Feroviară Română – AFER.**
- 3. Agenția Națională de Administrare Fiscală**, în vederea analizării aspectelor expuse la Cap. II.8. din Raportul de control.
- 4. Agenția Națională de Integritate**, pentru verificarea aspectelor expuse la Cap. II.3. din Raportul de control.
- 5. Secretariatul General al Guvernului**, spre informare.
- 6. Cancelaria Primului - Ministru**, spre informare.
- 7. Curtea de Conturi a României**, spre luare la cunoștință.

8. Direcția Națională Anticorupție, pentru cercetarea posibilelor fapte de natură penală.

La Secretariatul General al Guvernului și Cancelaria Primului – Ministru se va transmite, în copie, și *Sinteza Raportului de control privind verificările efectuate la Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” - S.A. în legătură cu achiziția, în perioada 2006 - 2010, a unui număr de 34 rame electrice vechi, fabricate în perioada 1965 – 1975.*

Ion LAZĂR

Secretar de Stat,

Șeful Corpului de control al primului-ministru